

Lad kirken møde andre troende

Af Kåre Schelde Christensen, Generalsekretær i Folkekirke og Religionsmøde

Kronik bragt i Kristeligt Dagblad, 28. september 2010

Det er afgørende at lytte sig ind til menneskers livs- og troserfaringer, når dåbsoplæring og indføring i kristentro finder sted i et religiøst mangfoldigt samfund. I dag udgives et folkekirkeligt bud på, hvordan denne nye opgave kan gribes an i sognene

I en tid præget af religiøs mangfoldighed må kirken være klædt på til at kunne præsentere kristendommen for anderledes troende. Et stadigt stigende antal danskere har i dag en "trosbagage", der stammer fra andre religioner end kristendommen eller fra nye spirituelle strømninger. Disse mennesker findes både uden for og langt ind i folkekirkens egen medlemskare, og spørgsmålet er, hvordan dåbsoplæring og indføring i kristentro ser ud, når den finder sted netop i mødet med andre troende.

Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde og Teologisk Pædagogisk Center udgiver i dag et nyt dåbsoplæringsmateriale med titlen "Tro i mødet - indføring i kristentro i et religiøst mangfoldigt samfund" på Unitas Forlag. Materialet giver et folkekirkeligt bud på, hvordan denne nye opgave kan gribes an i sognene både i forhold til mennesker med muslimsk og østligt inspireret/nyåndelig trosbagage.

Historisk set er kirkens dåbsoplæring blevet forbundet med undervisning af børn og konfirmander. Gennem de seneste årtier har der tilmed været en udbredt forventning om, at børn og konfirmander ankommer til kirken som individer, der er dybt påvirkede af den stigende sekularisering i samfundet, og undervisningen er blevet indrettet herefter. Et religiøst mangfoldigt samfund stiller imidlertid dåbsoplæring og indføring i kristentro over for nye målgrupper og dermed også nye pædagogiske og teologiske udfordringer. Her er det ofte voksne, der er målgruppen for en folkekirkelig dåbsoplæring, og det helt centrale spørgsmål er: Hvad stiller kirken op med den trosbagage og de troserfaringer, som mennesker har med sig, når indføring i kristentro foregår i dette møde?

Det er en almindelig antagelse i nutidig religionspædagogik, at kristendom formidles i mødets gensidighed. Det vil sige et vigtigt udgangspunkt for undervisningen er de erfaringer og forudsætninger, som ethvert menneske måtte komme med. Ifølge Grundtvig opstår der intet kristenliv uden sådanne forudsætninger. Underviseren må derfor bygge videre på dem eller retlede dem, men der er ifølge Jesu forkyndelse ingen forudsætninger, som er forkerte, medmindre de er onde og ødelæggende.

Det udfordrende og nye spørgsmål for en dansk kontekst er: Hvad stiller vi op med disse forudsætninger, når de er af religiøs art? Når ofte voksne mennesker - døbt som ikke-døbt - ankommer til dåbsoplæring med troserfaringer fra andre religioner eller nye spirituelle strømninger?

Det enkleste - men vel også ukristelige svar - ville være: "Glem alt om, hvad du tidligere har troet og erfaret, og kom igen, når tavlen er visket ren!" En sådan tilgang afviser den nu afdøde engelske biskop Kenneth Cragg, som var dybt engageret i mødet mellem kristne og muslimer.

Cragg er kendt for at have sagt: "Vor første opgave, når vi nærmer os et andet folk, en anden kultur eller en anden religion, er at tage vore sko af, for det sted, vi nærmer os, er hellig grund. Ellers risikerer vi at ende med at træde på menneskers drømme. Eller endnu værre, så risikerer vi at glemme, at Gud var her, før vi kom."

Anvender vi metoden, hvor mennesker først forventes at glemme alt om, hvad de tidligere har troet og erfaret, inden en indføring i kristentro kan finde sted, risikerer vi historisk betragtet at havne i samme båd som "den klassiske missionær". Han ankom ofte sammen med idéen om, at han selv medbragte Gud i rygsækken. Dog skete det ofte for "den klassiske missionær", at han efter et stykke tid ude på missionsmarken og blandt andre troende mennesker blev i tvivl om, hvorvidt det var ham selv, der havde medbragt Gud - eller om Gud snarere havde været der også før missionærernes ankomst. Med andre ord begyndte missionæren langsomt at lytte frem for kun at tale, og det kan vi som kirke i en religiøs mangfoldig sammenhæng lære meget af.

Netop at vove oprigtigt at lytte sig ind til menneskers livs- og troserfaringer er altafgørende, når dåbsoplæring og indføring i kristentro finder sted i et religiøst mangfoldigt samfund. Vi skal med andre ord til at bygge kirker - ikke blot med mund og mæle - men også med ører, der kan lytte. Lytte sig ind til, hvad der er på færde af længsel, angst og håb i det enkelte menneskeliv. Lytte sig ind til dette menneskes forudsætninger, hvad enten de er af eksistential eller religiøs art.

I samtalen med mennesker med østligt inspireret/nyåndelig trosbagage kan særligt spørgsmålet om reinkarnation/genfødsel være en stor udfordring. Reinkarnationslæren er i sin grundform uforenelig med den kristne opstandelsestro, og samtidig har den mange tilhængere - også blandt folkekirkens medlemmer.

Mange mennesker i Danmark, der tror på reinkarnation, ved godt, at det emne er ømtåleligt at berøre, hvis der er præster eller andre fra kirken til stede, og de afstår derfor ofte fra at tale om emnet i kirkelige sammenhænge. Men lytter man sig ind til, hvordan den vestlige udgave af reinkarnationslæren er konstrueret, er det værd at overveje, om den i virkeligheden trækker mere på den kristne opstandelsestro end på den hinduistiske/buddhistiske reinkarnationslære.

For grundlæggende opfattes reinkarnation i Vesten som en velsignelse og ikke som en forbandelse, man skal undgå. Det kan hænge sammen med, at reinkarnationstanken i nyåndelige miljøer i Vesten i virkeligheden er mere beslægtet med en kristen opstandelseslængsel frem for en østlig genfødsels-angst.

Dette eksempel viser, hvor vigtigt det er at forsøge at lytte sig ind til, hvad det enkelte menneskes anliggende er - lytte sig ind på den anden side af trossystemer. I dét møde kan der opstå en frugtbar vekselvirkning i mødets gensidighed, og det kan vise sig at blive et godt udgangspunkt for en vedkommende samtale om den kristne opstandelsestro og det kristne menneskesyn. Og ikke sjældent kan en sådan samtale tilmed uddybe vores egen forståelse af den kristne opstandelsestro. I mødet med anderledes troende er den åbenlyse udfordring at blive et autentisk trosvidne uden at blive belærende, forklarende og bedrevidende.

Dåbsoplæringsmaterialet "Tro i mødet" består af en vejlederbog og to hæfteserier, "Kristus-vejen" og "Kristen spiritualitet", der henvender sig til henholdsvis mennesker med muslimsk og nyåndelig trosbagage. Hvor mødet med den første målgruppe tydeligvis foregår i det dogmatiske felt, foregår mødet med mennesker med nyåndelig baggrund på det erfaringsnære plan, og her er det altafgørende parameter, at kristentro kan omsættes til hverdagsbrug.

Hæfteseriernes forskellighed bekræfter nærmest i sig selv, at det i religionspædagogikken er vigtigt at tage højde for mødets gensidighed. På hver sin måde bidrager de to møder med at kaste lys over og uddybe også vores egen forståelse af den kristne tro. For ingen er en øde ø. Vi bliver også selv påvirket af de mødefelter, vi tager del i. Det ved kirken allerede fra den forskel, der er på at tilbyde dåbsoplæring for henholdsvis børn og konfirmander.

"Tro i mødet" kan forhåbentlig være med til at inddrage endnu flere målgrupper i et sogns kristendomsoplæring og kan være en naturlig afløser for eksempelvis bibelmaraton. Materialet er udarbejdet som et samtaleoplæg, da det giver alle parter lejlighed til både at lytte og tale. I det møde kan voksne søgende mennesker forhåbentlig føle sig både

rummet og taget alvorligt og samtidig erfare et stærkt centrum i Kristus. Og det er vigtige forudsætninger for at være kirke og tro i mødet i et religiøst mangfoldigt samfund.

Generalsekretær i Folkekirke og Religionsmøde, Cand. theol.

Kåre Schelde Christensen

Det Teologiske Fakultet

Tåsingegade 3

8000 Århus C

e-mail: ksc@religionsmoede.dk

tlf. 28601618

www.religionsmoede.dk